

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Havlové a soudců Mgr. Jiřího Novotného a JUDr. Hany Zemanové ve věci

žalobkyně: **T** ■■■■■ **N** ■■■■, narozená dne ■■■■■■■■■■,
bytem ■■■■■■■■■■,
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Bauerem,
sídlem Purkyňova 593/10, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **F** ■■■■■ **N** ■■■■, narozený dne ■■■■■■■■■■,
bytem ■■■■■■■■■■,
zastoupený advokátkou Mgr. Veronikou Klimtovou,
sídlem Bezručova 335/33, 301 00 Plzeň

o vypořádání společného jmění manželů

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Plzeň – město ze dne 16. 12. 2019, č. j. 12 C 40/2019 - 188

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části, tj. ve výrocích I, II a III, potvrzuje.
- II. Ve výroku VI se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na vypořádacím podílu částku ve výši 2 757,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 234 334,80 Kč ve lhůtě do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 89 667,20 Kč ve lhůtě do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem soud prvního stupně rozhodl o vypořádání společného jmění manželů tím způsobem, že do výlučného vlastnictví žalobkyně přikázal bytovou jednotku č. [REDAKCE] (vymezenou dle zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů) v budově [REDAKCE] č. p. [REDAKCE] – bytovém domě – včetně podílu na společných částech budovy o velikosti 351/10000, dále včetně podílu k pozemkovým parcelám č. [REDAKCE] (zastavěná plocha a nádvoří) o výměře 221 m² a č. [REDAKCE] (zastavěná plocha a nádvoří) o výměře 219 m² o velikosti 351/10000, tj. nemovitosti vedené u Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště Plzeň – město, pro obec Plzeň, katastrální území [REDAKCE], jež jsou zapsány na LV č. [REDAKCE] (bytová jednotka) a na LV č. [REDAKCE] (podíl na společných částech domu a pozemků) – výrok I; do výlučného vlastnictví žalobkyně přikázal movité věci, a to kuchyňskou linku (korpus tmavší hnědé barvy, dvířka vanilka, s nerezovými úchytkami, se šuplíky s pomalým dojezdem), troubu Whirpool, mikrovlnnou troubu Whirpool, myčku Bosch, digestoř Whirpool, plynovou varnou desku Mora, nacházející se v bytové jednotce č. [REDAKCE] v [REDAKCE] – výrok II; do výlučného vlastnictví žalobkyně soud dále přikázal závazky ze smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] a ze smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] sjednané účastníky s Československou obchodní bankou, a.s., IČO 00001350, se sídlem Radlická 333/150, Praha 5 – výrok III; co do návrhu žalovaného na vypořádání částky 118 731 Kč žalobu zamítl – výrok IV; co do návrhu žalovaného na vypořádání závazku ze smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] sjednané žalovaným s Československou obchodní bankou, a.s., IČO 00001350, se sídlem Radlická 333/150, Praha 5 žalobu zamítl – výrok V; žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalovanému na vypořádacím podílu částku 404 775,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku – výrok VI a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení - výrok VII. Soud při vypořádání tohoto majetku vyšel z výsledků provedeného dokazování a z nesporných tvrzení účastníků řízení ohledně masy společného majetku patřícího do společného jmění manželů, z cen majetku zjištěných znaleckým posudkem či odsouhlasených dohodou účastníků, jakož v rozhodnutí zohlednil účastníky odsouhlasenou výši vnosu žalobkyně do společného jmění manželů. Soud nevyhověl návrhu žalobkyně na valorizaci vnosu do zakoupeného bytu s tím závěrem, že byl uskutečněn před 1. 1. 2014, tj. před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, proto nelze vnos valorizovat podle nyní platné právní úpravy obsažené v ust. § 742 obč. zák. Pokud dřívější právní úprava občanského zákoníku neumožňovala valorizaci vnosu, započel soud při výpočtu vypořádacího podílu nevalorizovaný vnos manželky do společného jmění manželů. Podle souhlasného návrhu účastníků řízení přikázal soud do výlučného vlastnictví žalobkyně bytovou jednotku, movité věci, tj. zařízení kuchyně (uvedené ve výroku II) a závazky ze smluv o úvěru sjednaných účastníky řízení s ČSOB, a. s. (uvedené ve výroku III rozsudku). Výpočtem, jak je popsán v odůvodnění napadeného rozsudku, určil soud výši vypořádacího podílu částkou 404 775,50 Kč, který měla žalobkyně zaplatit žalobci ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku. Soud nezahrnul do masy společného jmění manželů žalovaným navržené vypořádání částky 118 731 Kč, jež představovala souhrn plateb zaplacených žalovaným ze mzdy za trvání manželství na úhradu společné hypotéky. Provedené platby na úhradu společného dluhu za trvání manželství jedním z manželů a z finančních prostředků náležejících do společného jmění manželů, nepovažoval soud za vybočující z rámce vypořádaného společného jmění manželů, proto ohledně uvedeného návrhu žalovaného rozhodl zamítavě (výrok IV). Co se týká úvěru č. [REDAKCE], který byl sjednán mezi žalovaným a ČSOB, a.s., nebylo v řízení prokázáno, že by dluh na něm – jako společný závazek – spadl do společného jmění manželů, proto i v této části byl návrh žalovaného na vypořádání závazku z něho plynoucího zamítnut. Nákladový výrok měl oporu v ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., když soud dospěl k závěru, že v projednávané věci bylo obtížné určit míru úspěchu účastníků v řízení a přiznání náhrady nákladů řízení některému z nich by bylo

nespravedlivé.

2. Ve včasném odvolání vyjádřila žalobkyně nesouhlas s tímto rozhodnutím ve vztahu k výrokům I, II, III, VI a VII rozsudku soudu prvního stupně, když setrvala na požadavku, aby do vypořádání společného jmění byla promítnuta valorizace vnosu žalobkyně do pořízení bytové jednotky, jež byla do společného jmění nabyta za trvání manželství a stala se předmětem vypořádání majetku v tomto řízení a dále nesouhlasila se začleněním do vypořádaného majetku zařízení kuchyně, tj. movitých věcí vyjmenovaných ve výroku II rozsudku. Pokud jde o valorizaci vnosu odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2019, sp. zn. 22 Cdo 487/2019, jenž stanoví, že zaniklo-li společné jmění manželů po dni 31. 12. 2013, tedy v době, kdy již byl účinný občanský zákoník č. 89/2012 Sb., zohledňuje se při vypořádání společného jmění manželů valorizace vnosů podle ust. § 742 odst. 2 obč. zák. Odmítl-li soud prvního stupně započíst ve prospěch žalobkyně valorizovaný vnos do bytu, s poukazem na dříve platnou úpravu zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, který valorizaci vnosu neumožňoval, s poukazem na skutečnost, že samotný vnos byl realizován před účinností nového občanského zákoníku, jde o věcně nesprávný právní závěr. Žalobkyně dále prokázala, že kuchyňská linka a spotřebiče byly sice zakoupeny za trvání manželství, ale pouze z výlučných peněžních prostředků žalobkyně, proto je nelze vypořádat v tomto řízení, neboť byly nabyty do výlučného vlastnictví žalobkyně, nikoliv do společného jmění manželů. Žalobkyně doložila, že dne 1. 6. 2010 učinila výběr z účtu č. [REDAKCE] [REDAKCE] u České spořitelny, a.s., s názvem [REDAKCE], ve výši 60 000 Kč na zakoupení kuchyňské linky a dne 8. 6. 2010 ve výši 45 000 Kč na zakoupení vypořádávaných kuchyňských spotřebičů, přičemž peníze na účtu byly v jejím výlučném vlastnictví, získané převodem z bankovních účtů matky žalobkyně, což bylo v řízení rovněž prokázáno. Pokud na tento účet byla měsíčně od zaměstnavatele vyplácena mzda, jednalo se o zanedbatelný příjem, vyčíslený v době rozhodné od ledna do června 2010 v celkové výši 56 793 Kč, oproti prokázaným příjmům z finančních darů od matky žalobkyně došlých na uvedený účet v řádu několika set tisíc Kč. Podle žalobkyně tak jednoznačně vyplývá z provedených důkazů, že kuchyňská linka a kuchyňské spotřebiče byly zakoupeny z jejich výlučných finančních prostředků a žalobkyně je nabyla do výlučného vlastnictví. Jinak řečeno, nebyť výlučných prostředků žalobkyně, nebyl by proveden výběr uvedených částek na zakoupení těchto movitých věcí. Jiné peníze k dispozici nebyly. Ostatně ze strany žalovaného nebylo ani tvrzeno, že k nákupu kuchyňské linky a spotřebičů by byly použity jiné peněžní prostředky, než ty, které souvisely s výběry z účtu žalobkyně. S uvedenou argumentací navrhla žalobkyně změnu výroku II napadeného rozsudku (ohledně zařazení kuchyňské linky a kuchyňských spotřebičů do společného jmění manželů) tak, že uvedený výrok bude zrušen a uvedené věci nebudou přikázány do jejího výlučného vlastnictví, přičemž – v ostatním – při zachování rozsahu vypořádávaného společného jmění manželů a způsobu jeho rozdělení podle napadeného rozsudku, žádala žalobkyně změnu výroku rozsudku ohledně finančního vyrovnání a vypořádání tak, že jí na vypořádacím podílu zaplatí žalovaný částku 2 729 Kč. Spolu s úspěchem v řízení žádala žalobkyně přiznání jí plné náhrady nákladů za řízení před soudy obou stupňů.
3. Žalovaný sice souhlasil s odvolací námitkou žalobkyně, že soud prvního stupně nesprávně při posuzování hodnoty vnosu aplikoval úpravu občanského zákoníku platného do 31. 12. 2013, neboť k zániku společného jmění manželů došlo až po 1. 1. 2014, tj. za účinnosti nového občanského zákoníku, nicméně při úvaze o valorizaci vnosu je potřebné provést komplexní posouzení všech okolností posuzované věci, zejména té skutečnosti, jaký přínos vnos ve vztahu k hodnotě nemovitosti k době vypořádání společného jmění manželů přinesl, tj. jak použité výlučné prostředky žalobkyně nemovitost zhodnotily. Podle žalovaného nebyla v projednávané věci valorizace vnosu opodstatněná, neboť na zvýšení hodnoty nemovitosti měla zásadní vliv zejména situace na trhu nemovitostí, a nikoliv vnos žalobkyně, kdy ceny nemovitostí se v mezidobí od koupě bytové jednotky obecně zvýšily. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že zvýšení hodnoty bytové jednotky souviselo i s rekonstrukcí bytu za trvání manželství. Žalovaný

měl proto za správný, byť chybně odůvodněný závěr soudu prvního stupně, že vnos žalobkyně na kupní cenu bytu se nevalorizuje. Ve vztahu k námitce žalobkyně ohledně toho, že movité věci (uvedené ve výroku II rozsudku) netvoří masu společného jmění manželů, žalovaný souhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že žalobkyně neprokázala, že by uvedené movité věci neměly být součástí společného jmění manželů. Z výběrů z účtu žalobkyně nelze totiž zjistit, zda tyto peněžní prostředky byly použity na koupi kuchyňské linky a kuchyňských spotřebičů. K nákupu těchto věcí nebyly doloženy žádné doklady. Navíc na předmětný účet docházely pravidelné měsíční platby mzdy od zaměstnavatele, jež jsou součástí společného jmění manželů. Nelze pak stanovit, za jaké konkrétní peněžní prostředky projednávané věci byly zakoupeny. Za uvedeného stavu měl žalovaný za to, že výpisy z účtů nejsou způsobilé prokázat nákup posuzovaných movitých věcí z výlučných peněžních prostředků žalobkyně. S uvedenou argumentací navrhl žalovaný potvrzení rozsudku soudu prvního stupně a přiznání mu náhrady nákladů odvolacího řízení. Pokud jde o náhradu nákladů řízení, poukázal žalovaný na to, že se nikdy nebránil dohodě ve věci, byl připraven také – na rozdíl od žalobkyně – spolupracovat s ustanoveným mediátorem. Jinak před zahájením řízení nebyl mezi účastníky rozpor pouze ohledně valorizace vnosu žalobkyně, ale též z hlediska tržní ceny bytové jednotky, kdy podle žalobkyně její hodnota měla být vyjádřena částkou 2 600 000 Kč. V případě úspěchu žalobkyně v řízení by proto neměla být jí přiznána náhrada nákladů řízení.

4. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a řízení mu předcházející (ust. § 212, § 212a o. s. ř.), sdělil účastníkům řízení svůj předběžný názor na projednávanou věc, odlišný od závěrů soudu prvního stupně, a umožnil jim dotvrdit v tomto směru rozhodné skutečnosti a prokázat je důkazními návrhy, ve věci pak provedl důkaz výpisy z účtu žalobkyně za období leden až červen 2010, a po provedeném jednání dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné.
5. Protože společné jmění manželů zaniklo za účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ke dni 18. 4. 2018 právní mocí rozvodu manželství, posoudil odvolací soud s odkazem na ust. § 3028 odst. 2 tohoto zákona a rovněž v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (viz např. rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 6109/2017, 22 Cdo 2020/2018, 22 Cdo 599/2018) vypořádání společného jmění manželů podle nového občanského zákoníku.
6. Se zánikem manželství zaniklo společné jmění manželů, které nebylo vypořádáno dohodou, proto je k návrhu žalobkyně vypořádal soud podle ust. § 740 a násl. obč. zák.
7. V řízení o vypořádání společného jmění manželů soud vypořádá jen ten majetek, který účastníci učinili předmětem řízení v zákonem stanovené lhůtě. Důkazní břemeno zásadně leží na tom účastníku, který žádá konkrétní majetkovou hodnotu vypořádat. Z hlediska dokazování platí, že ten, kdo v soudním řízení tvrdí, že určitá majetková hodnota je součástí společného jmění manželů, musí tvrdit a prokázat, že byla nabyta za trvání manželství. Je-li takové nabytí prokázáno, pak je na tom, kdo přesto tvrdí, že o součást společného jmění nejde, aby tvrdil a prokázal skutečnosti, které mají za následek vyluku věci ze společného jmění manželů.
8. Účastníci řízení učinili nesporným, že do společného jmění manželů patří bytová jednotka č. ██████ v budově č.p. ██████ v k. ú. ██████ a závazky ze smlouvy o úvěru č. ██████ a ze smlouvy o úvěru č. ██████, jež byly účastníky sjednány za trvání manželství s ČSOB, a.s., se sídlem Radlická 333/150, Praha 5. Předmětná bytová jednotka byla zakoupena za trvání manželství, podle kupní smlouvy ze dne 5. 3. 2010, s právními účinky vkladu ke dni 22. 3. 2010. Uvedená skutečnost vyplývá z předmětné kupní smlouvy a z výpisu z katastru nemovitostí. Kupní cena za pořízení bytu činila 1 890 000 Kč, ve vztahu k níž žalobkyně poskytla ze svých výlučných prostředků 1 190 000 Kč (tj. platbu na rezervační poplatek 50 000 Kč a na první platbu kupní ceny 1 140 000 Kč; zbytek kupní ceny byl uhrazen ze společného hypotečního úvěru. Účastníci řízení učinili proto nesporným, že vnos žalobkyně na koupi bytu byl roven částce 1 190 000 Kč. Uvedená skutečnost vyplývá z obsahu

uzavřené kupní smlouvy a z plateb provedených na úhradu kupní ceny za byt z účtu žalobkyně, přičemž na tomto účtu disponibilní peněžní prostředky byly získány darem žalobkyni ze strany její matky, což je mezi účastníky rovněž nesporné. Shoda mezi účastníky panovala i ohledně práva žalobkyně na zápočet tohoto vnosu do vypořádání společného jmění manželů, avšak nesoulad byl ve vyčíslení tohoto vnosu, když žalobkyně se domáhala valorizace vnosu, s čímž nesouhlasil žalovaný.

9. Pokud jde o kuchyňskou linku a kuchyňské spotřebiče, tj. movité věci vymezené ve výroku II, i tyto je nutno zařadit do majetku patřícího do společného jmění manželů. V řízení bylo prokázáno, že tyto věci byly zakoupeny za trvání manželství (podle žalobkyně v červnu 2010) a bezpochyby k využití účastníky pro potřebu užívání bytu. Pokud k úhradě na zakoupení věcí byly použity peněžní prostředky z účtu žalobkyně u České spořitelny č. [REDAKCE], označeného [REDAKCE] – zde žalobkyně odkazuje na výběr částky 60 000 Kč dne 1. 6. 2010 na zakoupení kuchyňské linky a na výběr ze dne 8. 6. 2010 částky 45 000 Kč na zakoupení kuchyňských spotřebičů (míněno tím movitých věcí uvedených ve výroku II rozsudku) – na němž byly v době rozhodné peněžní prostředky v řádu několika set tisíc Kč ve výlučném vlastnictví žalobkyně, jež získala převody (jako dar) od své matky, avšak na účet docházely pravidelně měsíční platy mzdy pobírané žalobkyní v částkách 10 000 Kč až 12 000 Kč, jež představovaly příjem do společného jmění manželů, nelze uzavřít, že užití peněžní prostředky náležely výlučně do odděleného vlastnictví žalobkyně. Judikatura soudů vždy stanovila, že při nabytí věcí pomocí prostředků, které byly vzaty jednak z prostředků ve společném jmění manželů (vyplacená mzda je součástí SJM) a jednak z osobního majetku některého z manželů, staly se věci takto nabyté předmětem společného jmění manželů, a to bez ohledu na rozsah použitých prostředků ze společného jmění manželů (viz např. stanovisko kolegia Nejvyššího soudu Cpj 86/71, R 42/1972 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 798/2004, 22 Cdo 1144/2009). Zařazení těchto věcí do společného jmění manželů by vycházelo rovněž z té skutečnosti, že při jejich zakoupení měli manželé vůli je nabýt do společného jmění manželů, a nikoliv do výlučného vlastnictví pouze jednoho z nich, tj. žalobkyně. Zde odvolací soud odkazuje na ustálenou judikaturu, podle níž, jestliže kupní cena pořizované věci byla zcela zaplacená z výlučných prostředků jen jednoho z manželů, avšak kupujícími byli oba manželé a oba při uzavření kupní smlouvy projevíli vůli nabýt kupovanou věc do společného jmění manželů, pak se tato věc stala předmětem jejich společného jmění (viz. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1658/98, 22 Cdo 785/2001, 22 Cdo 487/2019). Odvolací soud v kontextu sděleného proto považuje zařazení movitých věcí, jež jsou vymezeny ve výroku II rozsudku soudu prvního stupně, do společného jmění manželů za věcně správné.
10. Jestliže však byla věc do společného jmění manželů nabyta na základě shodné vůle manželů výslovně vyjádřené při nabytí věci a kupní cena byla celá vynaložena z výlučného majetku jen jednoho z manželů, jde o vnos ve smyslu ust. § 149 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., dřívějšího občanského zákoníku, respektive podle ust. § 742 odst. 2 nyní platného občanského zákoníku (viz. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 2020/2018, 22 Cdo 487/2019). Tím je založeno právo manžela žádat, aby mu při vypořádání zaniklého společného jmění manželů bylo nahrazeno to, co ze svého výlučného majetku vynaložil na majetek společný. Uvedené platí i pro případ, kdy věc byla nabyta do společného jmění manželů na základě koupě uskutečněné za použití zčásti výlučných peněžních prostředků některého z manželů a zčásti ze společných prostředků patřících do společného jmění manželů.
11. Odvolací soud má za prokázané, že kuchyňská linka a kuchyňské spotřebiče byly zakoupeny z výběrů částek 60 000 Kč ze dne 1. 6. 2010 a 45 000 Kč ze dne 8. 6. 2010, jak tvrdila a prokazovala žalobkyně, zvláště za stavu, kdy žalovaný neoznačil jiný finanční zdroj, z něhož by mohlo dojít ke koupi věcí, respektive nerozporoval výši kupní ceny na pořízení těchto věcí, nevedl k tvrzení žalobkyně žádný protidůkaz a nezpochybnil ani časový údaj o koupi věcí. Zde lze upozornit na časovou souvislost mezi nabytím vlastnictví bytu (22. 3. 2010) a pořízením vybavení

kuchyně v červnu 2010.

12. Z přehledu pohybu peněz na výše uvedeném účtu žalobkyně vyplývá, že v lednu 2010 vykazoval účet debet – 13 044,76 Kč; za období leden až červen 2010 na účet byla připsána částka 56 793 Kč, jež se rovnala součtu všech mezd za uvedené období, které žalobkyně obdržela od zaměstnavatele; žádné jiné příjmy na účtu, než ty, které vzešly z darů od matky žalobkyně, na účet nedošly; v řízení výpisy z účtů bylo prokázáno, že matka žalobkyně disponovala větším objemem peněz, které jako dar převedla na žalobkyni, a to dne 3. 6. 2008 zadala příkaz k úhradě 200 000 Kč ve prospěch účtu žalobkyně; dále 28. 7. 2008 zadala příkaz k převodu částky 850 000 Kč ve prospěch fondu vedeného na jméno T. N., narozená a z těchto prostředků byla na předmětný účet dne 12. 2. 2010 převedena částka 817 012,35 Kč; dne 10. 2. 2010 obdržela žalobkyně od matky na tento účet částku ve výši 692 099,60 Kč (příkaz k úhradě z fondu matky na žalobkyni byl doložen) a dne 9. 2. 2010 byla připsána na předmětný účet žalobkyně částka 50 316,15 Kč, jakožto výnos z jejích cenných papírů získaných z dřívějšího převodu peněz od matky. Uvedené skutečnosti jsou podloženy důkazy, které prokazují pohyb peněz z účtů matky žalobkyně na žalobkyni, všechny zmíněné příjmy došlé v době rozhodné na předmětný účet žalobkyně označují jako zdroj výplaty plnění operaci s cennými papíry, z čehož je zřejmé, že převáděné finanční prostředky nepatřily do společného jmění manželů, a ani se jimi nestaly po jejich přijetí, což vyplývá z tvrzení žalobkyně a také z čestného prohlášení matky žalobkyně J. I., která potvrdila, že převody těchto peněžních prostředků představovaly výlučně dar ve prospěch žalobkyně. Ostatně tento stav žalovaný nikterak nerozporoval.
13. S ohledem na sdělené lze proto považovat vynaložené peněžní prostředky na zakoupení kuchyňské linky a kuchyňských spotřebičů za vnos do společného jmění manželů v plné výši zaplacené kupní ceny. Z důvodu společného užívání věcí a jejich opotřebení lze uvažovat s vnosem žalobkyně ohledně těchto věcí do společného jmění manželů v redukované výši 50 000 Kč, na niž se účastníci řízení shodli jako na hodnotě věcí k jejich vypořádání.
14. Zásadní rozpor vedeného soudního řízení se týkal právní otázky valorizace vnosu žalobkyně do zakoupené bytové jednotky. Odvolací soud již v odůvodnění tohoto rozhodnutí konstatoval, že projednávanou věc je nezbytné podřadit pod zákon č. 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku, který oproti dřívější právní úpravě podle zákona č. 40/1964 Sb., valorizaci vnosů připouští s odkazem na ust. § 742 odst. 2 nového občanského zákoníku. Citované ustanovení uvádí, že hodnota toho, co ze společného majetku bylo vynaloženo na výhradní majetek manžela, stejně jako hodnota toho, co z výhradního majetku manžela bylo vynaloženo na společný majetek, se při vypořádání společného jmění započítává hodnota zvýšená nebo snižená podle toho, jak se ode dne vynaložení majetku do dne, kdy společné jmění zaniklo, zvýšila nebo snížila hodnota té součásti majetku, na níž byl náklad vynaložen. Z uvedeného plyne, že v posuzovaném případě bylo potřebné provést valorizaci vnosu žalobkyně do bytu pořízeného za trvání manželství. Uvedený závěr pak potvrzuje i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2019, sp. zn. 22 Cdo 487/2019, jenž uvádí, že zaniklo-li společné jmění manželů po dni 31. 12. 2013, tedy v době, kdy již byl účinný občanský zákoník č. 89/2012 Sb., postupuje se při vypořádání vnosů podle ust. § 742 odst. 2 obč. zák. Z ničeho nevyplývá, že by valorizace vnosu neměla být provedena, pokud se v mezidobí na trhu nemovitostí zvýšila hodnota nemovitosti, jíž se valorizace týká. Právě naopak, vnos do nemovitosti představuje investici do majetku, jejíž hodnota se zákonitě zvýší, pokud se zvýší hodnota nemovitosti. Pokud by žalobkyně investovala stejnou částku do nemovitosti, kterou by nabyla do odděleného vlastnictví, zhodnocení nemovitosti by navýšilo hodnotu jejího majetku. Není proto spravedlivého důvodu pro nevalorizování předmětného vnosu žalobkyně. V řízení rovněž nebylo prokázáno, že určité úpravy v bytě v roce 2010 (výměna povrchů podlah, rekonstrukce koupelny a WC, renovace dveří, výměna rozvodů vody a kanalizace, výměna oken a dveří lodžie v rámci revitalizace domu, částečně i elektroinstalace) zhodnotily bytovou jednotku z hlediska nalezení její tržní ceny. Stav interiéru bytu, zvláště je-li ve standardním provedení, jak vyplývá ze znaleckého posudku, se nepromítá významně do ceny bytu,

kteřá se odvíjí od zcela jiných kritérií jako je velikost bytu, jeho poloha, druh zástavby, umístění bytu v domě, a jiné. V řízení nebylo vedeno dokazování k prokázání té skutečnosti, zda zmíněné úpravy v bytě se promítly do hodnoty bytu a v jakém rozsahu. Nelze ani přehlédnout, že k době zániku manželství uplynulo zhruba osm let od provedení těchto úprav, s čímž lze spojit určité zastarání a opotřebenění výsledku provedených úprav. Nakonec odvolací soud podotýká, že žalobkyně proti argumentaci žalovaného namítla, že provedené úpravy byly významně financovány rovněž z jejích finančních prostředků.

15. Lze proto shrnout, že vypořádání společného jmění manželů se týká bytu, u něhož stanovili účastníci dohodou cenu 3 080 000 Kč a kuchyňské linky a kuchyňských spotřebičů v ceně stanovené dohodou ve výši 50 000 Kč. Celková hodnota aktiv společného jmění manželů k vypořádání představuje částku 3 130 000 Kč.
16. Podle dohody účastníků je v řízení vypořádávána hodnota nesplacených společných úvěrů, a to ze smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] a ze smlouvy o úvěru č. [REDAKCE], přičemž po ověření zůstatků dluhů se účastníci dohodli, že k vypořádání půjde dohodou stanovená částka 1 146 291 Kč s tím, že dluhy z úvěrů zaplatí věřiteli žalobkyně. Žalovanému v souvislosti s úhradou dluhu tak nebude vznikat nijaká platební povinnost a veškeré další náklady spojené se zaplacením dluhů z úvěrových smluv na sebe převzala žalobkyně. Odvolací soud tak respektoval výši dluhů, které účastníci určili dohodou k vypořádání v tomto řízení.
17. Účastníci řízení se dále dohodli na způsobu vypořádání společného jmění manželů tak, že do výlučného vlastnictví soud přikáže žalobkyni bytovou jednotku v ceně 3 080 000 Kč, kuchyňskou linku a kuchyňské spotřebiče v ceně 50 000 Kč s tím, že žalobkyně uhradí dluhy ze společných a nezaplacených úvěrů věřiteli, přičemž mezi účastníky bude jako společný vypořádán dluh 1 146 291 Kč.
18. Účastníci řízení učinili nespornou rovněž výši vnosu žalobkyně do zakoupeného bytu v částce 1 190 000 Kč, oproti zaplacené kupní ceně za byt ve výši 1 890 000 Kč. Výše vnosu vyplývá i z obsahu kupní smlouvy a z dokladů o provedených platbách na zaplacení kupní ceny za byt.
19. Poměr vnosu žalobkyně k celkově zaplacené ceně za byt činil 62,96%.
20. Hodnota bytu od zakoupení do doby zániku společného jmění se zvýšila o 1 190 000 Kč (3 080 000 Kč – 1 890 000 Kč).
21. Stanovení poměru vnosu k poměru prostředků vynaložených ze společného majetku a zjištěná výše podílu bude představovat podíl na valorizované hodnotě věci.
22. Valorizovaný vnos do bytu ze strany žalobkyně činil 1 939 224 Kč, což je součet hodnoty původního vnosu 1 190 000 Kč a částky 749 224 Kč, jež představuje vyjádření 62,96% z navýšení hodnoty nemovitosti od doby zakoupení bytu do zániku společného jmění manželů (62,96% z částky 1 190 000 Kč).
23. Podle dohody účastníků redukováný vnos žalobkyně do pořízení kuchyňské linky a kuchyňských spotřebičů představoval částku 50 000 Kč.
24. Vnosy žalobkyně do společného jmění manželů po jejich zhodnocení či snížení hodnoty činily celkovou částku 1 989 224 Kč.
25. Při výpočtu vypořádacího podílu odečetl odvolací soud od celkové hodnoty věcí patřících do společného jmění manželů 3 130 000 Kč (součet hodnoty bytu 3 080 000 Kč a zařízení kuchyně 50 000 Kč) výši vnosů žalobkyně do tohoto majetku 1 989 224 Kč, čímž získal částku určenou k vypořádání mezi účastníky 1 140 776 Kč. Při rovnosti podílů účastníků na rozdělení vypořádaného majetku tak každému z nich připadl podíl na majetku ve výši 570 388 Kč.
26. Žalobkyně tak z vypořádaného společného jmění manželů získala majetek v hodnotě 2 559 612

Kč (součet částek 570 388 Kč a 1 989 224 Kč).

27. Žalovaný z vypořádání společného jmění manželů získal 570 388 Kč.
28. Součet částek 570 388 Kč a 2 559 612 Kč se rovná celkové hodnotě aktiv z vypořádávaného společného jmění manželů ve výši 3 130 000 Kč.
29. Vzhledem k tomu, že žalobkyně převzala závazek na uhrazení dluhů ze společných úvěrů ve výši 1 146 291 Kč, musí jí žalovaný zaplatit polovinu z dlužné částky, tj. 573 145,50 Kč. Po odpočtu této částky od částky 570 388 Kč vychází, že na vypořádací podíl je povinen žalovaný zaplatit žalobkyni částku 2 757,50 Kč. K tomu je nutno poznamenat, že právo manžela žádat, aby mu při vypořádání zaniklého společného jmění manželů bylo nahrazeno, co ze svého výhradního majetku vynaložil na majetek společný, není omezeno výší částky představující kladný rozdíl mezi aktivy a pasivy společného jmění (viz. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 2020/2018).
30. S ohledem na sdělené odvolací soud podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil v napadené části rozsudek soudu prvního stupně, tj. ve výrocích I, II a III, a ve výroku VI změnil podle ust. § 220 odst. 1 o. s. ř. napadený rozsudek tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na vypořádací podíl částku 2 757,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
31. Výroky IV, V rozsudku soudu prvního stupně, jimiž byly zamítnuty návrhy žalovaného na vypořádání dalšího majetku v rámci společného jmění manželů, nebyly podaným odvoláním dotčeny.
32. Podle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř., změní-li odvolací soud rozhodnutí, rozhodne i o nákladech řízení u soudu prvního stupně.
33. V řízení o vypořádání společného jmění manželů se má rozhodovat o nákladech řízení podle úspěchu ve věci (viz nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1441/11, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 3649/15, 22 Cdo 5395/17). Soud vezme v úvahu výsledek řízení a poměří ho s návrhy stran před zahájením řízení a s návrhy činěnými v průběhu řízení. Dále je nutno přihlížet i k požadované a skutečně přiznané výši vypořádacího podílu. Soud by měl zohlednit i to, zda účastník řízení požadoval vypořádání i takových hodnot, které prokazatelně nebyly součástí společného jmění manželů a nakolik jeho nesprávné postoje ovlivnily průběh řízení ve smyslu jeho prodloužení a navyšování nákladů řízení. Z pohledu těchto skutečností lze považovat žalobkyni za plně úspěšnou v řízení, neboť v jednáních účastníků před uplatněním žaloby neuznával žalovaný existenci vnosu v tvrzené výši z výlučných peněžních prostředků žalobkyně do bytu, byť výše tohoto vnosu byla zjevná z kupní smlouvy na byt (z platebních ujednání), uvedené stanovisko žalovaný prezentoval ještě na počátku řízení (viz např. v podání ze dne 15. 3. 2019 – č. l. 29 spisu), zvláště pak nesouladné mezi účastníky bylo posouzení otázky valorizace vnosu, kde odmítání tohoto postupu žalovaným bylo přeneseno až do odvolacího řízení. Oproti tomu žalobkyně již v žalobě prezentovala výši vnosu do zakoupené bytové jednotky v takové poloze, jež byla nakonec v řízení prokázána a žalovaným uznána, stejně tak výpočet valorizace vnosu byl již v žalobě procentuelně vyjádřen ve výši téměř shodné, jak byla stanovena v tomto rozsudku odvolacího soudu. Jak vyplývá z protokolu o jednání ze dne 13. 5. 2019 (č. l. 54 spisu) žádal žalovaný po žalobkyni zaplacení vypořádacího podílu ve výši 400 000 Kč, tento požadavek přenesl rovněž do odvolacího řízení, s nímž nebyl úspěšný zcela, a naopak byl odvolacím soudem zavázán k vyplacení vypořádacího podílu žalobkyni ve výši 2 757,50 Kč. Žalovaný rovněž učinil předmětem řízení o vypořádání společného jmění manželů dva nároky, jež nebyly zjevně důvodné (vypořádání částky 118 731 Kč za platby jím provedené na společný úvěr za trvání manželství a SJM; návrh na vypořádání závazku ze smlouvy o úvěru č. ██████████ sjednané žalovaným s ČSOB, a.s., který nebyl uznán za součást SJM), čímž prodloužil dobu řízení a navýšil náklady řízení. Argumentace žalovaného v řízení neměla oporu v důkazech. Oproti tomu žalobkyně v řízení jasně formulovala svá stanoviska, byla důkazně aktivní a od počátku řízení dokládala rozhodné skutečnosti v řízení, které se staly podkladem pro dosažení úspěchu v řízení.

Skutečnosti, na nichž byla postavena žaloba, téměř zcela odpovídaly skutečnostem, na nichž je postaveno rozhodnutí odvolacího soudu. Pokud žádala žalobkyně vyčlenění kuchyňské linky a kuchyňských spotřebičů ze společného jmění manželů, nelze zařazení těchto věcí do společného jmění manželů považovat za neúspěch, neboť v plné hodnotě těchto věcí uznal odvolací soud žalobkyni vnos do společného jmění. Ostatně hodnota těchto věcí představovala částku toliko 50000 Kč. Pokud v žalobě uvažovala žalobkyně o výši hodnoty bytu v částce 2 600 000 Kč, lze toto ocenění považovat za minimální cenu bytu, nicméně již při prvním jednání soudu korigovala žalobkyně úvahu o výši hodnoty bytu na částku 3 000 000 Kč. Za popsaného stavu účast u mediátora nebyla nijak podstatná, když žalobkyně neměla nic, co by na svých stanoviscích měla měnit, neboť ta vycházela ze správně předestřené a důkazně podložené skutkového stavu věci a z příslušného právního hodnocení věci. Lze proto uzavřít, že žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná ve smyslu ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., proto jí náleží plné právo na náhradu nákladů řízení. Důvody pro aplikaci ust. § 150 o. s. ř. na rozhodnutí o nákladech řízení nebyly zjištěny.

34. Za řízení před soudem prvního stupně náleží žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 234 334,80 Kč, jež sestává z náhrady odměny za zastoupení žalobkyně advokátem za 11 úkonů právní služby (převzetí věci, podání žaloby, vyjádření ze dne 1. 4. 2019, soudní jednání dne 13. 5. 2019, vyjádření ze dne 29. 5. 2019, soudní jednání dne 5. 6. 2019, vyjádření ze dne 18. 7. 2019, ze dne 6. 11. 2019, ze dne 15. 11. 2019, soudní jednání dne 13. 11. 2019 a 16. 12. 2019) po 16 780 Kč podle ust. § 6 odst. 1, § 7 a § 8 odst. 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. v částce 184 580 Kč, dále za 11 režijních paušálů 3 300 Kč a z náhrady 21% DPH z tohoto plnění ve výši 39 454,80 Kč. K tomuto nutno připočít také náhradu zaplaceného soudního poplatku 7 000 Kč.
35. Rozhodnutí o nákladech odvolacího řízení vychází z ust. § 224 odst. 1 za použití ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobkyni byla přiznána náhrada těchto nákladů ve výši 89 667,20 Kč, jež sestává z náhrady odměny za zastupování žalobkyně advokátem za 4 úkony právní služby (za podané odvolání ve věci samé, za účast u jednání odvolacího soudu ve dnech 25. 5. a 17. 9. 2020, za podané vyjádření k požadavku odvolacího soudu) po 16 780 Kč podle ust. § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. v částce 67 120 Kč, za čtyři režijní paušály 1 200 Kč a z náhrady 21% DPH z tohoto plnění ve výši 14 347,20 Kč. K tomuto nutno připočít také náhradu zaplaceného soudního poplatku z odvolání 7 000 Kč.
36. S ohledem na výši žalobkyni přisouzené náhrady nákladů řízení, stanovil odvolací soud žalovanému delší lhůtu ke splnění této platební povinnosti v trvání šesti měsíců od právní moci rozsudku (ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu, nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do doby 2 měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Plzeň 24. září 2020

JUDr. Marta Havlová v. r.
předsedkyně senátu